

Actie-onderzoek zorgt voor beweging op een school in Rotterdam

Interview met Mieke Hijzen

Mieke Hijzen werkt op de Valentijnschool in Delfshaven, Rotterdam. Zij is middenbouwcoördinator en coördineert de ouderactiviteiten. Eind 2009 interviewde ik haar over een actie-onderzoek dat zij deed op haar school.

door Suzanne Verdonschot

Als je onderzoek zou moeten omschrijven met een metafoor, welk beeld past dan het best?

“Onderzoek is balanceren. Je loopt heel voorzichtig en zet voetje voor voetje neer. Je kunt niet vooraf een pad uitzetten en dat gewoon af lopen. Hoe je binnenkomt, wat je zegt en hoe je het aanpakt maakt heel veel uit voor het resultaat. Na elke stap kun je vanaf een afstand naar jezelf kijken en zien hoe het eruit ziet. Pas dan kun je de volgende stap bedenken”.

Met welk onderzoek heb jij het meest ‘bewogen’?

“In een actie-onderzoek hier op school. Er zitten kinderen bij ons met diverse achtergronden: Turks, Marokkaans-Berbers, Marokkaans-Arabisch, Antilliaans en nog veel meer. Om met elkaar te kunnen communiceren is de regel dat in de school Nederlands de voertaal is. Dan kan iedereen elkaar verstaan. We hebben ook een ouderkamer, hier kunnen ouders –in praktijk vooral de moeders- met elkaar praten over de ontwikkeling van hun kinderen nadat ze hun kind naar de klas gebracht hebben. Het viel mij op dat tijdens

die bijeenkomsten nauwelijks Nederlands gesproken wordt. Als wij sommige ouders daarop aanspraken voelden ze zich beledigd. Ik wilde graag uitzoeken wat daar precies aan de hand was: hoe komt het nu dat die ouders geen Nederlands spreken onderling?”

Hoe pakte je dat aan?

“Ik heb enkele interviews gedaan om eens te kijken hoe de ouders denken over de ouderkamer en of ze weten waarvoor het eigenlijk bedoeld is. Door die interviews werd duidelijk dat het een complex probleem is. Veel moeders voelen zich in Nederland niet thuis, en ook niet in het land waar ze opgegroeid zijn. Het zat hen ook dwars dat op school geen tijd is om onderwijs in eigen taal te geven. Het onderwerp bleek veel los te maken bij de moeders. Met een groep moeders hebben we hier verder over gepraat. We hebben toen grote vellen gemaakt met daarop afspraken over hoe de ouderkamer een prettige plek kan worden waar iedereen zich welkom voelt. Zoals: we proberen met elkaar te praten; voor wie het niet kan verstaan, vertalen we het gesprek; we spreken Nederlands. Ook hebben we gezocht naar een andere plek voor de moeders waar ze met elkaar kunnen praten in de eigen taal. Die behoefte was er ook daar kun je niet omheen. Voor de ouderkamer geldt dat je niet kunt zeggen: je moet Nederlands spreken.

En, heeft het gewerkt?

“Het gaat nu een stuk beter maar nog lang niet iedereen doet mee”.

Als je onderzoek doet maak dan ruimte voor reflectie

En toch noem je dit onderzoek als voorbeeld van een aanpak die iets in gang wist te zetten...

“Het onderzoek heeft opgeleverd dat het onderwerp nu bespreekbaar is. Eerst was het iets dat vooral in de wandelgangen speelde, nu is het onderwerp van gesprek. De ouders zoeken elkaar nu zelf ook op voor

Zoek enkele *critical friends* die je vertrouwt

andersoortige discussies. Op dit moment bijvoorbeeld over het Kerstfeest, hoe ze erover denken om dat mee te vieren op school. Ze hebben op eigen initiatief dat gesprek gestart. Dat gebeurt ook in het Nederlands want anders verstaan ze elkaar niet.”

Wat is jouw gouden tip voor andere onderzoekers?

“Zorg voor reflectie. Wat ik fijn vond waren de momenten met het groepje van collega's die ook elk met actie-onderzoek bezig waren. Een groep collega's die je kunt vertrouwen en waar je je kwetsbaar op kunt stellen. Zij zijn je *critical friends*. Je vertrouwt elkaar maar mag ook kritische vragen stellen. Dat zorgt voor een veilige omgeving waar je kunt leren”.